

nu vil jeg dog spørge, om det kan være til Gavn enten for de Paagældende eller for Folket eller Folkekirken. Var det ikke bedre at se at holde disse Folk tilbage inden for Folkekirken? Men de sige naturligvis som saa: Inden for Folkekirken kunne vi ikke blive uden at bringe saa uhyre Dffre, som vi ikke ere i Stand til; lad os derfor gaa udenfor den; thi udenfor bevæge vi os ganske frit. Den forrige Kultusminister, Biskop Kierkegaard, mente den Gang, han forelagde Forslaget til Valgmenighedsloven, at denne Lov vilde blive meget anvendt af begge de kirkelige Retninger her i Landet, haade den grundtvigianske og den indre Missions Forenings Retning. Dette har ikke flaaet til, og hvorfor ikke? Fordi Loven, som sagt, virkelig ikke kan anvendes. Derfor sige, som jeg sagde før, de Folk, der ere i religiøs Bevægelse og maasse i Uklarhed: Da vi paa Grund af vor uformuende Stilling ikke se os i Stand til at opfylde alle de Betingelser, som Folkekirken stiller til os, lad os saa hellere gaa udenfor. Men jeg vil spørge, om ikke de Folk, der have nogen Agtelse for den theologiske Dannelse — til disse hører jeg, og jeg mener, at det ikke vilde være gavnligt for Folket, om den svaandt bort — maa mene, at det er bedre, at de nævnte Folk blive veiledede af theologisk dannede Mænd, og en Mulighed derfor vil der være tilstede, naar vort Forslag under Nr. 7 kommer, om ikke nu saa dog i en nær Fremtid, til at foreligge som Lov. Det vilde dog være meget bedre, end at de blive prisgivne til en hvilken som helst Læder. Vi vide jo Alle, hvilken Fare der er for et lille Samsund ved at komme til at staa ene og afluttet, og naar en Gren bliver afbugget af det store Træ, saa gaar den lille Gren let ud. Man indvender ogsaa mod vort Forslag, at det vil foraarsage Splid i Menigheden. Men naar nu Spliden er der i Forveien? Der er virkelig en forskjellig Tankegang og en forskjellig Opbyggelsesmaade, og hvorfor saa tvinge de Folk til at være sammen, der helst villes ad paa en saa lempelig Maade som muligt? Det er ogsaa det, vort Forslag gaar ud paa: en saa lempelig Adskillelse som muligt, hvorimod, naar vi ikke imødekomme de Folk, der ledes af religiøs Bevægelse, det da vil have til

Følge, at de søge udenfor, hvad de ikke kunne finde indenfor Folkekirken. Hvorfor ikke lade den Forskjel, den Skilsmisse, der er i Tankegang, i Opbyggelsesmaaden, komme til Syn? Thi jeg indrømmer, at Luther har Ret, naar han sagde, da der var Tale om at sammensmelte den lutheriske og reformerte Menighed til een, at det var bedre, at man boede hver i sit Hus som Naboer til hinanden. Da er der Mulighed for nogen Fred, hvorimod der, naar man absolut vil tvinge Folk til at bo i samme Hus, bliver Splid for Alvor. Et saadant fredeligt Naboskab tror jeg vil finde Sted, naar man vedtager Ændringsforslaget under Nr. 7, der, som jeg flere Gange har sagt, ligner det Forslag, der er fremkommet i en tidligere Tid, og altsaa ikke er noget Nyt, som man behøver at frygte for eller sige om, at det ikke har været drøftet. Jo, det har været drøftet mange Gange, om ikke saa mange Gange, som det ærede Medlem for Middelfart (H. C. D. Müller) har nævnt, at selve Hovedforslaget har været. Om Lovforslaget i Dyrigt i dets Helhed skal jeg sige, at det, forsaavidt man mener, at et Lovforslag skal svare til Livet, da opfylder denne Betingelse; thi det har allerede længe været Tilfældet, at Præster, det vil sige de mere liberale — og det ere de allerfleste — have tilladt andre Præster at prædike i deres Kirke paa Forlangende af een eller flere Sognebeboere, saa at altsaa Lovforslaget kun fastslaaer Noget, der i Forveien er Tilfældet, og det Samme gjælder om den kongelige Anordning. Skulde det sidste Punktum i § 5 udgaa, kan jeg derfor virkelig ikke se, at vi naae synderlig Andet end det, vi allerede have; i saa Fald stadfæstes kun det, vi have, hvilket jeg skal indrømme forsaavidt ogsaa kan have sin Betydning. Jeg skal endnu kun udtale mig om et Par Ændringsforslag af det ærede Medlem for Middelfart, i hvilke jeg er enig. Det er selvfølgelig ikke Ændringsforslagene under Nr. 4 og 5, med Hensyn til hvilke jeg er komplet uenig med det ærede Medlem, men det er Ændringsforslagene under Nr. 1 og 2. Jeg tror virkelig, at det er hensigtsmæssigt, at vi i Stedet for at forlange, at Flektallet af Sognemenigheden skal i Bevægelse, give den omspurgte